

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-1156/22-P

Název	Základní škola a mateřská škola Dolany, okres Klatovy, příspěvková organizace
Sídlo	Dolany 34, 339 01 Klatovy
E-mail	skola@skoladolany.cz
IČO	60610450
Identifikátor	650045734
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslava Hodková
Zřizovatel	Obec Dolany
Místo inspekční činnosti	Dolany 34, Dolany 1, 339 01 Klatovy
Inspekční činnost na místě	18. 1. 2023 – 19. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny.

K datu inspekce se ve dvou třídách prvního stupně ZŠ vzdělávalo 28 žáků. Z celkového počtu je vykazována jedna žákyně se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), která se vzdělává s podporou asistenta pedagoga a podle individuálního vzdělávacího plánu vypracovaného na základě doporučení školského poradenského zařízení. Výuka v ZŠ probíhá podle aktualizovaného školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) s motivačním názvem „Učíme se pro život“.

MŠ vzdělávala v době inspekční činnosti 30 dětí ve dvou třídách, z nichž jedna byla určena pro 11 dětí v posledním ročníku předškolního vzdělávání. Tři děti měly povolen odklad povinné školní docházky. Škola sídlí v areálu obklopeném zahradou, která je členitá a svým uspořádáním a vybavením herními prvky poskytuje možnost jak vzdělávání, tak relaxace či pohybového vyžití dětí. Součástí areálu je dopravní hřiště.

Zájmové vzdělávání vychází z koncepce základní školy a probíhá podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Je realizováno v samostatné učebně. V průběhu inspekce bylo zapsáno 25 účastníků zájmového vzdělávání. Provoz ŠD je stanoven tak, aby vyhovoval žákům, jejich zákonným zástupcům a navazoval na provoz školy.

Školní stravování pro děti a žáky zajišťuje vlastní školní jídelna umístěná v budově mateřské školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka svým vzděláním a dlouhodobou praxí v řízení školy splňuje předpoklady pro výkon své funkce. Ve spolupráci se zřizovatelem a dalšími aktéry vzdělávání společně naplňují koncepci rozvoje školy, která je zaměřená na funkční spolupráci všech účastníků vzdělávání a zajištění dobrých materiálních podmínek pro její činnost. Koncepční cíle jsou srozumitelně formulované a dokládají jasnou představu o dalším směřování školy.

Předškolní, základní i zájmové vzdělávání je zajištěno plně odborně kvalifikovaným pedagogickým sborem.

Ředitelka aktivně řídí pedagogické procesy na úrovni školy. Procesy řízení i vyhodnocování jsou prováděny efektivně tak, aby vytvářely podmínky pro zkvalitňování vzdělávání každého žáka, dítěte i účastníka zájmového vzdělávání. Záznamy z hospitací a pedagogických rad vypovídajícím způsobem dokládají soustavnou metodickou práci.

Poskytování poradenských služeb v rámci školního poradenského pracoviště zabezpečuje ředitelka (výchovná poradkyně a metodička prevence) a zástupkyně ředitelky v MŠ. Obě úzce spolupracují s ostatními pedagogy i zákonnými zástupci. Škola má zpracovaný funkční minimální preventivní program, jehož součástí je školní program proti šikaně, strategie předcházení školní neúspěšnosti a program výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu.

Ředitelka i zástupkyně společně podporují další vzdělávání pedagogů, které probíhá podle plánů dalšího vzdělávání. Na promyšlené plánování navazuje účelná kontrolní činnost, která v pedagogické oblasti poskytuje vyučujícím metodické vedení a tím kladně ovlivňuje kvalitu výuky. Organizační struktura a informační systém jsou funkční. Povinná dokumentace je řádně vedena.

Zástupkyně ředitelky školy pro předškolní vzdělávání převzala od ředitelky subjektu kompetence pro zajištění všech oblastí vztahujících se k činnosti MŠ. Vykonává kontrolní, hospitační a hodnotící činnost, zajišťuje odpovídající fungování pedagogické rady, jedná s rodiči dětí, a vede dokumentaci MŠ. Dvěma učitelkám, z nichž je jedna začínající, zajišťuje

maximální metodickou podporu. Organizovány jsou vzájemné hospitace, účelně je využíváno rozpisu přímé pedagogické činnosti v rámci dvou tříd pro vzájemné získávání poznatků a zkušeností při přímé práci s dětmi. Společně jsou konzultovány vzniklé situace, případně problémy, kdy jsou hledána řešení pro zkvalitňování pedagogické činnosti. Výbornou úroveň prokazují profesní portfolia pedagogů, která dokladují průběh a vyhodnocování jejich pedagogické činnosti, rovněž je doložen profesní rozvoj včetně vyhodnocení vzdělávacích akcí, kterých se učitelky zúčastnily. Poznatky ze vzdělávacích akcí jsou rozpracovány a využívány při práci učitelek.

MŠ má jasně formulovanou vizi včetně dlouhodobých i krátkodobých cílů. Jejich naplňování je blíže specifikováno ve Školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“), který má motivační název „Človíčkovi“. Tento název vymezuje filozofii školy a návaznost na předešlé zaměření školy, kdy se od poznávání okolního světa škola zaměřuje na poznávání sebe sama a svojí osobnosti. Důraz je ve vymezení záměrů rovněž kladen na vytváření kompetencí potřebných pro vstup dětí do ZŠ.

Dostatečné množství hraček, didaktických pomůcek a výtvarných potřeb i vybavení je efektivně využíváno pro individuální podporu rozvoje dětí i žáků. Všechny třídy ZŠ a MŠ jsou vkusně zařízené, efektivně využitě prostory pozitivně ovlivňují vzdělávání.

Budova ZŠ i MŠ je zajištěna proti vstupu cizích osob. Moderně zrekonstruovaný vstup do školy je trvale uzavřen před cizími osobami a ke vchodům jsou zavedeny zvonky s videotelefonem. Při přesunech do tělocvičny, školní družiny a školní jídelny jsou žáci vždy doprovázeni pedagogickým pracovníkem. Úrazovost žáků a dětí je ve škole velmi nízká.

Vlastní školní jídelna poskytuje dětem i žákům vyváženou a pestrou stravu včetně dostatečného pitného režimu. Pro větší dostupnost školního stravování i pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí přispívá zřizovatel školy každému žákovi i dítěti částkou 10,- Kč na odebraný oběd.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Příprava a plánování v MŠ vychází ze závěrů, které jsou specifikovány hodnocením prováděným jak na školní, tak na třídní úrovni. Zavedený systém plánování pedagogických procesů vypovídá o úzké návaznosti na filozofii školy a cíle stanovené v ŠVP PV.

Průběh vzdělávání se odvíjel od věkových i individuálních možností dětí, učitelky vhodně využívaly prostorové i materiální podmínky. Vzdělávací nabídku propojovaly s ústředním tématem, činnosti byly podporovány pomůckami, které jsou zejména ve druhé třídě vyráběny často svépomocí s cílem podporovat pestrost, experimentování, objevování, rozvoj fantazie, a především spojení s realitou běžného života. S promyšleným záměrem byly využívány robotické hračky. Pomůcky a hračky tvořily základ pro kvalitní úroveň volné hry, zejména pro hry námětové. Zajímavé pomůcky rovněž využívaly nejstarší děti při práci ve dvojicích, ve skupinách i při práci samostatně.

Při řešení záměrně předkládaných řešení byla využita práce s chybou. Ve třídě mladších dětí byla zajištěna návaznost na předešlé činnosti, podporována byla zraková percepce a porovnávání na základě pravidel.

Pravidelně jsou zařazovány pohybové aktivity s cílem podporovat pohybový vývoj dětí, k naplňování tohoto cíle je využívána tělocvična. Organizovány jsou rovněž turistické výlety. Při pobytu venku učitelky organizovaly činnosti tak, aby prolínaly s daným tématem. Vhodně bylo využito aktuálních situací, které děti s pomocí učitelek řešily. Pro volný pohyb

byl využit les a rovněž členitý terén. Respektována je potřeba spánku, pro děti jsou připravovány náhradní klidové aktivity.

Pedagogové byli na výuku v ZŠ dobře připraveni, měli promyšlenou strukturu a organizaci hodiny a na žáky kladli přiměřené nároky. Výuka probíhala v pozitivní pracovní atmosféře, žáci respektovali nastavená pravidla, v průběhu hodin byli aktivní a zapojovali se spontánně do činností.

V oblasti forem a metod práce převládala frontální forma výuky s využitím řízeného rozhovoru se žáky a podporou samostatné práce. Tato forma výuky málo podněcovala žáky ke vzájemné interakci, čímž ani nedocházelo k jejich kritickému a kreativnímu myšlení. Výjimečně se objevila práce ve dvojicích a skupinová práce žáků. Z vyučovacích metod byl nejčastěji zařazován výklad, vyprávění a vysvětlování.

Vyučující průběžně poskytovali žákům zpětnou vazbu, individuální přístup uplatňovali zejména v průběhu samostatné práce, v případě potřeby poskytovali radu nebo pomoc. Žáci byli v malé míře vedeni k samostatnému vyhledávání informací. V hodinách českého jazyka a matematiky probíhala diferenciací učiva směrem k nadanějším či žákům se SVP. Pro rychlejší žáky měli vyučující připravené pracovní listy a doplňkové úkoly.

V hospitovaných hodinách učitelé využívali běžné způsoby hodnocení výsledků žáků. Průběžné slovní hodnocení mělo pozitivní účinek, žáky motivovalo k vyšší aktivitě, současně jim poskytovalo okamžitou zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti při plnění úkolů. Méně se objevilo vrstevnické hodnocení a správně metodicky osvojená práce s chybou. Někteří pedagogové v malé míře kontrolují a opravují písemné práce žáků a průběžně nehodnotí výchovné předměty. Digitální technologie byly využívány minimálně, přestože je škola vlastní.

Žákům se SVP byla věnována dostatečná pozornost, při samostatné práci měli k dispozici přiměřený čas k vypracování úkolu nebo jim byla poskytnuta individuální péče v rámci výuky. K efektivní podpoře žákyně se SVP a žáků slabších či pomalejších přispívala i podpora asistenta pedagoga.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V MŠ v důsledku jednotného působení učitelek a uplatňování pravidel pro společné soužití ve třídách děti projevovaly na velmi dobré úrovni sociální dovednosti, vzájemnou pomoc, spolupráci a podporu. Empatickým přístupem učitelek, navozováním důvěry a vzájemného naslouchání bylo vytvořeno klima podporující učení.

Výborné výsledky prokazovaly nejstarší děti v souvislosti s přípravou na další stupeň vzdělávání. Dobře reagovaly na zadání učitelky, při práci ve dvojicích či ve skupinách uplatňovaly vzájemnou komunikaci, kooperativní dovednosti, společně hledaly vhodná řešení. Zvládaly manipulaci s pomůckami dle zadaných souvislostí (algoritmy), či manipulaci s robotickými hračkami. Přiměřeně se při slovním zadávání matematických pojmů uměly orientovat v ploše i v prostoru. Dobře držely tužku, uplatňovaly návyky v souvislosti s přípravou na psaní. Mladší děti prokazovaly rovněž schopnost provádět činnosti na základě pokynů učitelky, orientovaly v prostoru, přiměřeně ke svému věku vedly vzájemné rozhovory v průběhu volné hry. Děti všech věkových skupin byly na odpovídající úrovni samostatné jak v sebeobsluze, tak při stravování, kdy dodržovaly základní stravovací a hygienické návyky.

Učitelky sledují individuální vývoj dětí. Vedou záznamy, které jsou doplněny diagnostickou kresbou. Záznamy učitelky v souladu s koncepcí využívají pro rozvoj kompetencí dětí

v předškolním věku. Výsledky jsou využívány v rámci individuálních konzultací s rodiči. Patrné bylo respektování věku dětí při plánování vzdělávací nabídky, méně již byly zohledňována zjištění ze záznamů zjišťujících vzdělávací vývoj jednotlivých dětí.

Bezproblémový přechod předškoláků do ZŠ je zajišťován výbornou spoluprací v rámci subjektu. Učitelky konzultují úroveň jejich vzdělávacích výsledků, organizují tzv. „Den ve škole nanečisto“. Organizovány jsou společné aktivity jak ve škole, tak pro veřejnost. V rámci spolupráce s rodiči jsou nabízena společná setkání s daným zaměřením, dílny, či konzultace ohledně úrovně školní zralosti.

Vedení školy i pedagogům se daří vytvářet a podporovat zdravé školní klima, které je nastaveno na spolupráci, kvalitní mezilidské vztahy a poskytuje optimální podmínky pro všechny účastníky vzdělávání, což potvrdilo i anketní zjišťování ČŠI.

Škola se zabývá vzdělávacími výsledky žáků, hodnocení za jednotlivá klasifikační období projednává na pedagogických radách a provozních poradách. Se získanými daty dále pracuje, přijímá konkrétní návrhy ke zlepšení jednotlivých žáků a zpětně provádí hodnocení účinnosti přijatých opatření. O prospěchu a chování žáků škola informuje zákonné zástupce na pravidelných třídních aktivech.

Systém poskytování poradenských služeb v rámci školního poradenského pracoviště je funkční a odpovídá potřebám školy. Spočívá především ve včasném odhalování vzdělávacích obtíží či problémů v chování dětí a žáků, volbě a uplatnění adekvátních postupů včetně následného vyhodnocování jejich účinnosti. Škola identifikuje žáky s rizikem školního neúspěchu, v případě potřeby pro ně vypracovává plány pedagogické podpory a realizuje doučování. Doporučení školských poradenských zařízení realizuje v potřebném rozsahu. Podpůrná opatření nastavuje vhodně a ve prospěch vzdělávacího pokroku dětí i žáků. Spolupráci se školskými poradenskými zařízeními vnímá vedení školy jako přínosné.

Positivem rovněž je, že škola doplňuje vzdělávací nabídku o školní a mimoškolní aktivity (zájmové útvary, besedy, exkurze, divadelní představení, sportovní akce aj.), které dávají příležitost k aktivizaci širší skupiny žáků a přispívají k všestrannému rozvoji jejich osobnosti. Žáci se rovněž úspěšně zúčastňují matematických soutěží Klokánek, Cvrček a Pangea.

Škola úzce spolupracuje se společností Úhlava o.p.s., v rámci této spolupráce a v rámci plnění místních akčních plánů jsou organizovány projektové dny pro žáky s konkrétní odbornou tematikou (např. přírodovědné a čtenářské dovednosti) a realizována výměna zkušeností mezi pedagogickými pracovníky okolních škol. Škola se úspěšně zapojila do projektu národního plánu obnovy, žáci tak mají možnost účastnit se doučování, které by mělo eliminovat částečné nedostatky výuky při distančním vzdělávání, v mateřské škole byly zakoupeny digitální a robotické učební pomůcky.

Vysoce funkční spolupráce se zřizovatelem se týká údržby a postupné obnovy prostorových a materiálních podmínek, které významně přispívají ke kvalitě poskytovaného vzdělávání. Spolupráce v rámci obce rovněž probíhá při zajišťování kulturních akcí konaných v průběhu roku.

Školní družina má zavedený účinný systém podpory motivace žáků k zájmovému vzdělávání. V rámci ŠD vychovatelka vede Dramatický kroužek, kde se účastníci přirozenou formou učí vzájemné komunikaci a spolupráci. Výsledky vzdělávání odpovídají očekávaným výsledkům podle školního vzdělávacího programu ŠD.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Personální obměna v mateřské škole, všechny pedagogické pracovnice jsou odborně kvalifikované
- snížení počtu žáků základní školy téměř o polovinu, počtu tříd (ze tří na dvě) a oddělení školní družiny (ze dvou na jedno)
- zkvalitnění materiálních podmínek v základní i mateřské škole (nová přístavba tělocvičny pro základní školu, rekonstrukce zahrady mateřské školy, nové vybavení učeben).

Silné stránky

- Škola podporuje sounáležitost s obcí a regionem, v němž sídlí a aktivně spolupracuje se zřizovatelem
- vedení školy aktivně řídí pedagogické procesy na úrovni školy, procesy řízení i vyhodnocování jsou prováděny efektivně tak, aby vytvářely podmínky pro zkvalitňování vzdělávání každého dítěte i žáka
- systém metodické podpory, vzájemných hospitací a společné řešení vzniklých situací při vzdělávání se promítá do jednotného pedagogického působení v rámci celé školy
- pedagogové aktivně spolupracují, řeší vzniklé problémy a efektivně si předávají poznatky s cílem zlepšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání
- kvalitní koncepční práce zástupkyně ředitelky v mateřské škole spočívající v systematickém vyhodnocování a přijímání opatření ve všech oblastech i v metodickém vedení učitelek
- soulad koncepčních cílů a záměrů se promítá ve všech oblastech činnosti mateřské školy
- výborné výsledky dětí v nejstarší věkové skupině jsou dosahovány nabízenými aktivitami, které všestranně podporují dětskou osobnost v souvislosti s přípravou na další stupeň vzdělávání
- využitím vhodných vzdělávacích strategií a podporou osobnostního rozvoje jsou výborně podporovány kompetence pro další vzdělávání dětí
- výbornou úroveň prokazují profesní portfolia pedagogů mateřské školy
- dobrá spolupráce se základní školou usnadňuje přechod dětí do základní školy
- vychovatelka školní družiny účelně používá různé metody a formy a nabízí účastníkům aktivity podporující objevování, experimentování, kladení otázek, tvořivost, autonomii a iniciativu každého z žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Pedagogové v malé míře používají ve výuce různé metody a formy práce a spolupráce žáků v menších skupinách
- aktivity podporující objevování, experimentování, kladení otázek, tvořivost a iniciativu každého z žáků jsou pedagogy voleny v malém rozsahu
- někteří pedagogové nedostatečně pracují s chybou, v malé míře kontrolují a opravují písemné práce žáků a průběžně nehodnotí výchovné předměty
- výsledky zjištěného vzdělávacího pokroku dětí nejsou vždy plně uplatňovány při přípravě vzdělávacích cílů a vzdělávací nabídky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Sjednotit kritéria hodnocení a práce s chybou, průběžně hodnotit výchovné předměty v základní škole
- více využívat různé metody a formy práce a spolupráce žáků v menších skupinách
- zaměřit se na uplatňování zjištění ohledně vzdělávacího pokroku dětí při plánování vzdělávací nabídky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní a Mateřské školy Dolany, okres Klatovy vydaná Obcí Dolany dne 12. 9. 2002 s účinností od 1. 1. 2003
2. Jmenování ředitelky Základní a Mateřské školy Dolany, okres Klatovy vydané Obcí Dolany pod čj.: 412/2002 dne 10. 12. 2002 s účinností od 10. 12. 2002
3. Potvrzení ve funkci ředitelky školy vydané Obcí Dolany pod čj.: Dolany/489/15 platné od 1. 5. 2015 na dobu neurčitou
4. Osvědčení o absolvování kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení vydané Pedagogickým centrem Plzeň č. 03-01-01/12 ze dne 8. 6. 2004
5. Jmenovací listina do funkce zástupkyně ředitelky školy pro mateřskou školu ze dne 30. 8. 2022 s účinností od 1. 9. 2022
6. Jmenovací listina do funkce zástupkyně ředitelky školy pro základní školu ze dne 29. 8. 2022 s účinností od 1. 9. 2022
7. Výpis z rejstříku škol ze dne 16. 1. 2023 - aktuální stav
8. Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání platné v tomto školním roce
9. Školní řád základní školy a školní řád mateřské školy platné v tomto školním roce
10. Vnitřní řád školní družiny a školní jídelny platné v tomto školním roce
11. Školní matrika (žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte, evidenční list, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky)
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní roky 2021/2022 a 2022/2023
13. Rozpis úvazků přímé činnosti pedagogů mateřské školy
14. Doklady o dosaženém odborném vzdělání pedagogických pracovníků
15. Plán pedagogických rad včetně záznamů z jednání
16. Záznamy z hospitační činnosti

17. Plán uvádění začínající učitelky mateřské školy do praxe
18. Hodnocení školního roku 2021/2022 v mateřské škole
19. Třídní knihy
20. Školní matrika
21. Pedagogická diagnostika
22. Účetní výkazy ke dni 31. 12. 2022
23. Kniha úrazů

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Roman Krejčí, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Marie Sládková, školní inspektorka

Ing. Václava Matasová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.